สรุปผลการประชุมคณะทำงานการทำงานร่วม Codex/OIE

(Physical Working Group on Codex/OIE Cooperation) และ
การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาหลักการทั่วไป

(Codex Committee on General Principles: CCGP) ครั้งที่ ๒๘ ณ กรุงปารีส สาธารณรัฐฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ เมษายน ๒๕๕๗

การประชุมคณะทำงานการทำงานร่วม Codex/OIE ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้าประชุมจาก ๒๑ ประเทศ สหภาพยุโรป ประเทศผู้สังเกตการณ์ ๖ ประเทศ เลขานุการโคเด็กซ์ และประธานคณะกรรมาธิการโคเด็กซ์ โดย มี Ms. Nancy Ing จากประเทศแคนาดาเป็นประธาน โดยคณะทำงานได้พิจารณาความเห็นที่ได้รับจากองค์การโรค ระบาดสัตว์ (OIE) และได้แก้ไขรายละเอียดของเอกสาร Proposed Draft Guidance Document for Codex/OIE Cooperation ที่คณะทำงานจัดทำขึ้นในส่วนของ Introduction, Recommended Measures, Theme A-Adoption of Systematic Procedures for Cross-Referencing to Increase Consistency และ Theme B-

Enhancing Processes to Identify Joint Priorities in Areas of Mutual Interest and Improving Transparency through Information Sharing and Recognition of Best Practices in Communication and Collaboration ทั้งนี้คณะทำงานยังไม่ได้พิจารณา Theme C-Strengthen Collaboration at the National and Regional Level เนื่องจากเวลาในการประชุมสิ้นสุดลง และประธานคณะทำงานได้จัดทำรายงานการประชุม พร้อมเอกสารที่ได้แก้ไขเป็นเอกสารแจกในที่ประชุม (conference room document: CRD) เพื่อนำเสนอ คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาหลักการทั่วไป (Codex Committee on General Principles: CCGP) ครั้งที่ ๒๘ พิจารณาในวาระที่เกี่ยวข้องต่อไป

การประชุมคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาหลักการทั่วไป (Codex Committee on General Principles: CCGP) ครั้งที่ ๒๘ ระหว่างวันที่ ๗ – ๑๑ เมษายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้าประชุม ๑๙๕ คน จาก ๖๙ ประเทศ สหภาพยุโรป และ องค์การระหว่างประเทศ ๑๖ องค์การ รวมถึง FAO และ WHO ด้วย โดยมี Prof. Michel Thibier จากสาธารณรัฐ ฝรั่งเศสเป็นประธาน สรุปผลการประชุมที่สำคัญได้ดังนี้

๑. เห็นชอบให้แก้ไขนิยามของการแสดงลักษณะเฉพาะของอันตราย (hazard characterization) และการ ประมาณความเสี่ยง (risk estimate) ในคู่มือการทำงาน (Procedural Manual: PM) ของโคเด็กซ์ ตามข้อเสนอของ คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาสุขลักษณะอาหาร (Codex Committee on Food Hygiene: CCFH) เพื่อให้สอดคล้อง ตามนิยามที่แก้ไขที่ CCFH ได้แก้ไขไว้ใน Principles and Guidelines for the Conduct of Microbiological Risk Assessment ซึ่งคณะกรรมาธิการโคเด็กซ์ (Codex Alimentarius Commission: CAC) ได้รับรองไปแล้ว โดยเห็นว่าการ ระบุถึงการประเมินในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณนั้น ครอบคลุมถึงการประเมินการตอบสนองต่อปริมาณการได้รับ (doseresponse assessment) แล้ว และมีมติให้เสนอการแก้ไขนิยามดังกล่าวใน PM ให้ CAC ครั้งที่ ๓๗ ในเดือน กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้การรับรอง ทั้งนี้ นิยามที่แก้ไข มีดังนี้

Hazard Characterization – The qualitative and/or quantitative evaluation of the nature of the adverse health effects associated with biological, chemical and physical agents, which may be present in food. For chemical agents, a dose-response assessment should be performed. For biological or physical agents, a dose-response assessment should be performed if the data are obtainable:

Risk Estimate – The <u>qualitative and/or</u> quantitative estimation of risk resulting from risk characterization.

- ๒. มีมติแก้ไขขอบข่ายการทำงานของ CCGP โดยเพิ่มเติมหน้าที่ให้สอดคลอังกับการปฏิบัติงานจริง และ ตัดเรื่องการประเมินผลกระทบต่อเศรษฐกิจของมาตรฐานออก เนื่องจากกลไกการประเมินอยู่ภายใต้การทำงานของ คณะกรรมการโคเด็กช์แต่ละสาขาและสามารถดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนของการกำหนดมาตรฐานตามที่ระบุไว้ใน PM และมีมติให้เสนอ CAC ครั้งที่ ๓๗ ให้การรับรอง นอกจากนี้ CCGP มีความเห็นแตกต่างกันว่าสมควรจัดทำเอกสาร และแบบฟอร์มเพื่อเสนอพิจารณาผลกระทบต่อเศรษฐกิจหรือไม่ จึงยังไม่ได้ข้อสรุปในเรื่องนี้ และเห็นชอบให้นำ เรื่องนี้มาพิจารณาอีกครั้งเมื่อมีประสบการณ์มากกว่านี้ โดยอาจศึกษาจากความเห็นของสมาชิกเกี่ยวกับ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจในการนำมาตรฐานไปใช้ ทั้งนี้ ขอบข่ายการทำงานที่ได้แก้ไขใหม่ เป็นดังนี้
- To deal with such procedural and general matters as are referred to it by the Codex Alimentarius Commission <u>or one of its subsidiary bodies and the Executive Committee.</u>

- To review and endorse procedural provisions / texts intended for inclusion in the Procedural Manual forwarded by subsidiary bodies.
- <u>To propose amendments to the Procedural Manual of the Codex Alimentarius</u>

 Commission.

Such matters have included the establishment of the General Principles which define the purpose and scope of the Codex Alimentarius, the nature of Codex standards and the forms of acceptance by countries of Codex standards; the development of Guidelines for Codex Committees; the development of a mechanism for examining any economic impact statements submitted by governments concerning possible implications for their economics of some of the individual standards or some of the provisions thereof; the establishment of a Code of Ethics for the International Trade in Food.

- ๓. รับรองการแก้ไขขอบข่ายการทำงานของคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาผักและผลไม้สดโดยไม่ต้องปรึกษา UNECE Working Party on Agricultural Quality Standards ในการกำหนดมาตรฐาน แต่ให้ปรึกษาองค์การ ระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการทำงาน ดังนี้
- (b) to consult, as necessary, with other international organisations in the standards development process to avoid duplication.
- (b) to consult with the UNECE Working Party on Agricultural Quality Standards in the elaboration of worldwide standards and codes of practice with particular regard to ensuring that there is no duplication of standards or codes of practice and that they follow the same broad format*:
- (c) to consult, as necessary, with other international organizations which are active in the area of standardization of fresh fruits and vegetables.

*The Working Party on Agricultural Quality Standards of the United Nations Economic Commission for Europe:

 may recommend that a worldwide Codex standard for fresh fruits and vegetables should be elaborated and submit its recommendation either to the Codex Committee on Fresh Fruits and Vegetables for consideration or to the Commission for approval;

2. may prepare "proposed draft standards" for fresh fruits or vegetables at the request of the Codex Committee on Fresh Fruits and Vegetables or of the Commission for distribution by the Codex Secretariat at Step 3 of the Codex Procedure, and for further action by the Codex Committee on Fresh Fruits and Vegetables;

3. may wish to consider "proposed draft standards" and "draft standards" for fresh fruits and vegetables and transmit comments on them to the Codex Committee on Fresh Fruits and Vegetables at Steps 3 and 6 of the Codex Procedure; and

4. may perform specific tasks in relation to the elaboration of standards for fresh fruits and vegetables at the request of the Codex Committee on Fresh Fruits and Vegetables.

Codex "proposed draft standards" and "draft standards" for fresh fruits and vegetables at Steps 3 and 6 of the Codex Procedure should be submitted to the UNECE Secretariat for obtaining comments.

- ๔. รับรองข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการทำ extrapolation และการใช้ concern form เอกสารการวิเคราะห์ ความเสี่ยงสำหรับการทำงานของคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขายาสัตว์ตกค้างในอาหาร และมีมติเห็นชอบให้พิจารณา ความสอดคล้องของเอกสารฉบับนี้กับเอกสารอื่นๆ ของคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ ในการประชุมครั้งต่อไป เนื่องจากควรรอให้คณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาสารพิษตกค้างจัดทำเอกสารให้เรียบร้อยก่อน
- ๕. คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเอกสาร Proposed Draft Guidance Document for Codex/OIE Cooperation ที่นำเสนอโดยคณะคณะทำงานตามเอกสารที่แจกในที่ประชุมแล้ว มีความเห็นว่าเอกสารดังกล่าว ไม่ควรถูกนำไปรวมไว้ใน PM เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนและเป็นข้อผูกพันที่จะต้องดำเนินการ โดยเห็นว่าเอกสาร ฉบับนี้น่าจะใช้เพื่อสนับสนนให้การทำร่วมกันมีประสิทธิภาพมากขึ้นเท่านั้น และไม่บังคับว่าทุกประเทศจะต้อง ปฏิบัติตามแม้ว่าจะกำหนดแนวปฏิบัติในระดับประเทศก็ตาม ทั้งนี้คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาความเห็นและ คำแนะนำของผู้แทน WHO เกี่ยวกับรายละเอียดของแนวปฏิบัติแล้ว เห็นว่าข้อกำหนดใน Theme A ที่เกี่ยวข้อง กับระบบการอ้างอิงเอกสาร และ Theme C ที่เกี่ยวข้องการดำเนินการสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือใน ระดับประเทศและภูมิภาคนั้นจะเป็นประโยชน์ต่อทั้งสององค์การ และเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของผู้แทน WHO ที่เห็นควรปรับแก้ไขรายละเอียดใน Theme B เพื่อไม่ให้ลงรายละเอียดมากเกินไปและให้ดำเนินการภายใต้ ข้อตกลงที่ทั้งสององค์กรมีอยู่กับ FAO และ WHO แล้วเห็นซอบให้เสนอแนวปฏิบัติในการร่วมมือระหว่างโคเด็กซ์ และองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ให้ CAC ครั้งที่ ๓๗ รับรอง โดยแนวปฏิบัติดังกล่าวได้เสนอแนะ กระบวนการอ้างอิงเอกสารร่วมกันอย่างเป็นระบบโดยกำหนดรูปแบบการอ้างอิงเอกสารเพื่อให้เกิดความสอดคล้อง กำหนดให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างต่อเนื่องเพื่อระบุประเด็นที่สนใจซึ่งกันและกัน (mutual interest) และนำเสนอ ผ่านเว็บไซด์ของแต่ละองค์การ นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้มีการหารือร่วมกันระหว่าง Codex contact point และ OIE focal point ทั้งในระดับประเทศและภูมิภาค รวมทั้งสนับสนุนให้แลกเปลี่ยนข้อมูลและท่าที่ร่วมกัน ทั้งนี้แนว ปฏิบัตินี้ถือเป็นเอกสารที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือร่วมกันทั้งในเวทีระดับประเทศ ภูมิภาคและระหว่างประเทศ และไม่รวมเข้าไว้ในข้อตกลงที่ผูกพันทางกฎหมาย โดยเห็นว่าไม่ควรรวมไว้ใน PM และให้เป็น stand-alone document
- ๖. เห็นชอบให้เสนอแนวปฏิบัติสำหรับการจัดการเอกสารข้อมูล (information document) ให้ CAC ครั้งที่ ๓๗ รับรอง ซึ่งกำหนดเกณฑ์การพิจารณาเอกสาร ดังนี้
 - ต้องเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาล สมาชิก ผู้สังเกตการณ์หรือคณะกรรมการโคเด็กซ์สาขาต่างๆ
 - ไม่ได้ประกาศใช้เป็นมาตรฐานหรือเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานใน PM และ
 - ไม่เป็นเอกสารที่จะใช้เป็นทางออกในกรณีที่หาข้อตกลงร่วมกัน (consensus) ไม่ได้

ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเอกสารสนับสนุนการทำงานและไม่ใช่มาตรฐานของโคเด็กซ์ที่นำมาใช้อ้างอิงหรือมีข้อผูกพันทาง การค้า จึงกำหนดให้คณะกรรมการโคเด็กซ์ที่เป็นผู้จัดทำเอกสารเหล่านั้นเป็นผู้พิจารณาเกณฑ์ โดยไม่ต้องเสนอให้ คณะกรรมการบริหารโคเด็กซ์ (Executive Committee of the Codex Alimentarius Commission: EXEC) และ CAC พิจารณาอีกครั้ง และให้นำเสนอเอกสารข้อมูลที่ผ่านการพิจารณาเกณฑ์แล้วในเว็บไซด์ของโคเด็กซ์โดยแยก จากเอกสารและมาตรฐานที่เป็นทางการของโคเด็กซ์ เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน

- ๗. เห็นชอบให้แก้ไข PM เกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานในการทบทวน (critical review) ข้อเสนองานใหม่ หรือข้อเสนอแก้ไขมาตรฐาน ตามข้อเสนอของประเทศนอร์เวย์ เพื่อให้เกิดความขัดเจนและปรับปรุงการทำงาน ประสานกันระหว่างคณะกรรมการโคเด็กซ์ที่พิจารณาเรื่องทั่วไป (general subject committees) และที่พิจารณา สินค้า (commodity committees) โดยได้แก้ไข Part 2. Critical Review; Proposal to undertake New Work or to Revise a Standard โดยเพิ่มเติมข้อความใน para.1 (bullet ที่ ๖) ให้ครอบคลุมถึงการพิจารณางานของโค เด็กซ์ที่อยู่ระหว่างการจัดทำด้วย นอกเหนือจากเอกสารโคเด็กซ์อื่นที่ประกาศไปแล้วหรือพิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อ ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และใน para.3 ให้เพิ่มเติม bullet ที่ ๓ ใหม่ โดยกำหนดให้ในการทบทวนให้รวมถึงการให้ คำแนะนำถึงความจำเป็นที่ต้องทำงานประสานกันระหว่างคณะกรรมการสาขาต่างๆ และมีมติให้เสนอการแก้ไข ดังกล่าวให้ CAC ครั้งที่ ๓๗ พิจารณา อย่างไรก็ตาม ประเทศบราซิล อาร์เจนติน่า คอสตาริก้า เอกวาดอร์ และ ปารากวัยขอลงบันทึกความไม่เห็นชอบในรายงานการประชุม เนื่องจากเห็นว่าอาจทำให้เกิดความล่าซ้าในการ กำหนดมาตรฐานได้
- ๘. เห็นด้วยกับข้อเสนอของประเทศญี่ปุ่นที่ขอให้พิจารณาการประเมินการทำงานของโคเด็กซ์ โดยมีมติ เห็นชอบให้เสนอ CCEXEC เพื่อพัฒนากระบวนการเพื่อทบทวนระบบบริหารจัดการงานและการปฏิบัติงานของโค เด็กซ์ตามเป้าหมายที่ ๔ ของแผนยุทธศาสตร์ของโคเด็กซ์ ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๒ และเพื่อพิจารณาทบทวนสถานภาพ ของโคเด็กซ์โดย FAO และ WHO ในการนำคำแนะนำและข้อเสนอที่เกิดขึ้นจากการประเมินงานโคเด็กซ์ในปี ๒๕๔๕ ไปปฏิบัติ สำหรับประเด็นการพิจารณาการตั้งคณะกรรมการสาขาใหม่นั้น คณะกรรมการฯ ตระหนักว่า การ พิจารณาการจัดตั้ง Task Force ก่อนการจัดตั้ง New Committee เป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึง และเห็นว่าเรื่องนี้จะได้ นำไปทบทวนในส่วนของโครงสร้างและหน้าที่ของคณะกรรมการและ Task Force ด้วย
- ๔. สำหรับเรื่องการแก้ไขบทบัญญัติที่เกี่ยวกับสมาชิกของ CCEXEC ที่กำหนดให้ประกอบไปด้วยประธาน และรองประธานของ CAC รวม 4 คน (1+3) ผู้แทนจากคณะกรรมการประสานงานภูมิภาค (coordinator) 6 คน และผู้แทนจากภูมิภาค (geographical representative) 7 คน รวมทั้งหมด 17 คน และผู้แทนประเทศต้องมาจาก ประเทศที่ไม่ซ้ำกันนั้น ที่ประชุมมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่ายและไม่สามารถตกลงกันได้ โดยเฉพาะในเรื่องบทบาทของ ประธาน (Chairman) และรองประธาน (Vice-Chairman) ใน CCEXEC แต่เนื่องจากไม่ได้เวียนเอกสารให้ประเทศ สมาชิกล่วงหน้า กลุ่มลาตินอเมริกากับอเมริกาจึงไม่ยอมให้พิจารณาลงมติแต่ให้มีการอภิปราย ซึ่งทางกลุ่มอเมริกา เห็นว่าไม่จำเป็นต้องแก้ไขคู่มือการทำงานพราะประธานและรองประธานไม่ได้ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประเทศ ในขณะ ที่หลายประเทศไม่เห็นด้วยเพราะเห็นว่าควรให้มีจำนวนประเทศสมาชิกมากที่สุดและเห็นว่าทั้ง coordinator และ ผู้แทนภูมิภาคก็ไม่ได้ทำงานในฐานะผู้แทนประเทศเช่นเดียวกัน ซึ่งผู้แทนบางประเทศเห็นว่าควรพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป ทั้งนี้สหภาพยุโรปอยากให้พิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุปเนื่องจากกำลังจะมีการคัดเลือกประธานใหม่ อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมให้เลขานุการโคเด็กซ์เวียนเอกสารให้สมาชิกให้ความเห็นและนำมาพิจารณาใหม่ในการประชุมครั้งต่อไป

๑๐. ผู้แทนประเทศอียิปต์ ได้เสนอให้ปรับแก้ไข Rule III "Officers" และ Rule VIII "Voting and Procedures" และผู้แทนประเทศแคมารูน ได้เสนอขอให้พิจารณาบทบาทของ EXEC เพื่อที่จะหาวิธีทางปรับปรุง ประสิทธิภาพการทำงานของ EXEC ซึ่งคณะกรรมการๆ ยังไม่พิจารณาตัดสินใจในประเด็นต่างๆ เหล่านี้ แต่เห็นว่า ทั้ง EXEC และ CAC ควรมีการกล่าวถึงประเด็นเหล่านี้ด้วย